

Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΩΣ ΤΡΙΤΟΣ ΠΥΛΩΝΑΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ (στο πλαίσιο της τρίτης βιομηχανικής επανάστασης)

ΠΕΝΤΕ ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

*του Βασίλη Τακτικού

Αγαπητοί φίλοι

Με αυτή την ανοικτή διαδικασία σήμερα οι Οικολόγοι Πράσινοι, έχω την αίσθηση ότι ,ξελασπώνουν ολόκληρο το πολιτικό σύστημα στο ζήτημα της κοινωνικής οικονομίας, αλλά και την ίδια την Κυβέρνηση, δημιουργώντας μια από τις βασικές προϋποθέσεις του στρατηγικού σχεδιασμού: **την συμμετοχή της ίδιας της κοινωνίας.**

Είναι βέβαιο ότι στη συνέχεια θα δούμε και άλλες σχετικές πρωτοβουλίες από κόμματα όπως μαθαίνουμε.

Ακούσαμε από την κυβέρνηση να θέτει ψηλά στη πολιτική ατζέντα το ζήτημα της κοινωνικής οικονομίας και να το χαρακτηρίζει τρίτο πυλώνα της οικονομίας..

Ποια όμως είναι η πραγματική εικόνα;

Βλέπετε κάπου να υπάρχουν τα δεδομένα και κάποια τεκμήρια προς αυτό το σκοπό.

Έχει κάποια σχέση αυτό το νομοσχέδιο που παρουσιάστηκε με την πραγματική κοινωνική οικονομία ή μήπως έχουμε μια κατάργηση της διάκρισης μεταξύ κράτους και κοινωνίας και ταύτιση των δυο εννοιών;

Η απάντηση βέβαια είναι, αν θέλουμε πράγματι ουσιαστικό στρατηγικό σχεδιασμό για την κοινωνική οικονομία τότε υπάρχουν πέντε βασικές προϋποθέσεις.

✓ **Ανοικτός δημοκρατικός προγραμματισμός που να εξασφαλίζει την συμμετοχή όλων των φορέων κοινωνικής οικονομίας και κοινωνίας Πολιτών.**

✓ **Σαφής προσδιορισμός του κοινωνικού και επιχειρηματικού υποκειμένου της κοινωνικής οικονομίας προς αποφυγή της μεταμφίεσης των κρατικών και ιδιωτικών επιχειρήσεων σε κοινωνικές επιχειρήσεις.**

✓ **Σαφής στόχευση στις ανάγκες και στα θεματικά πεδία του φυσικού αντικείμενου που δύναται να αναπτυχθεί η κοινωνική οικονομία στη μετάβαση από τη Β' στη Γ' βιομηχανική επανάσταση.**

✓ **Η κατεύθυνση των χρηματοδοτούμενων πόρων σε σχέση με το ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ και ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ της κοινωνικής επιχειρηματικότητας για να μη γίνεται υποκλοπή των πόρων .**

✓ **Κατάλληλο οργανωτικό και θεσμικό πλαίσιο που διευκολύνει την οριζόντια συνεργασία των κοινωνικών επιχειρήσεων συλλογικών ενώσεων και τοπικής Αυτοδιοίκησης για τη συγκρότηση κοινωνικού κεφαλαίου σε κάθε περιοχή.**

Ας δούμε ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΣΧΕΣΗ της κυβέρνησης ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΤΗΣ.

ΑΝΤΙ για προσδιορισμό του κοινωνικού και επιχειρηματικού υποκειμένου της κοινωνικής οικονομίας έχουμε πλήρη απαξίωση από τις συντεχνίες της γραφειοκρατίας.

Η αρμόδια υπουργός αποφεύγει τις συλλογικότητες που συγκροτούν τον κοινωνικό εταίρο σε αυτό το τομέα.

Αγνοείται ή υποβαθμίζεται συνειδητά ο αναγκαίος όρος συγκρότησης του κοινωνικού και επιχειρηματικού υποκειμένου ο παράγοντας εκείνος που θα επενδύσει στον τρίτο τομέα της οικονομίας. Αγνοείται τελικά ο αναγκαίος παράγοντας που θα κινητοποιήσει , τις απαραίτητες οργανωτικές διαδικασίες πραγμάτωσης της κοινωνικής οικονομίας.

Η σημερινή κυβέρνηση , πολιτικολογεί και υπερθεματίζει για την κοινωνική οικονομίας , χωρίς αναγνωρίζει , να συνεργάζεται και να ενισχύει αυτό το υποκείμενο της κοινωνικής οικονομίας.

Μιλάει δηλαδή για το κάρο, χωρίς τα άλογα, που θα κινήσουν το κάρο. Για τρένο χωρίς μηχανή.

Από την άλλη πλευρά ΑΝΤΙ για προσδιορισμό ΤΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ της ανεργίας και φτώχειας χάνεται αποσπασματικά σε πολιτικές επιδομάτων που παθητικοποιούν την κοινωνία και την αγορά εργασίας. Δεν έχει σχεδιασμό για **τον ενεργειακό τομέα**, προωθώντας το μοντέλο των ενεργειακών συνεταιρισμών και το μοντέλο για τις πράσινες βιώσιμες πόλεις.

Δεν έχει σχεδιασμό για **την αγροδιατροφή**, με την προώθηση της κοινωνικά υποστηριζόμενης γεωργίας και τις ανταλλαγές χωρίς μεσάζοντες με θεσμικά εργαλεία.

Δεν έχει σχεδιασμό για **την υγεία**, με κοινωνικές κλινικές και κοινωνικά ιατρεία με το συνδυασμό δημοσιών υποδομών, ασφαλιστικών ταμείων και συμμετοχή τοπικών κοινωνικών φορέων

Δεν έχει σχεδιασμό για **την παιδεία** , αλλά παραπαίει σε ένα μοντέλο που ακυρώσει στην

πράξη με την παραπαιδεία την οργάνωση της κοινωνικής οικονομίας σε αυτό το τομέα .

Η ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΠΟΡΩΝ

ΑΝΤΙ για κατεύθυνση των χρηματοδοτούμενων πόρων στους τομείς κοινωνικής επιχειρηματικότητας η κατεύθυνση είναι επιδόματα και να καλύπτονται ανάγκες της κρατικής γραφειοκρατίας.

ΑΝΤΙ οριζόντια συνεργασία των κοινωνικών επιχειρήσεων συλλογικών ενώσεων και τοπικής Αυτοδιοίκησης για τη συγκρότηση κοινωνικού κεφαλαίου σε κάθε περιοχή-διδιωνίζεται ένα άκαμπτο συγκεντρωτικό και αδιαφανές μοντέλο.

ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΟ ΝΟΜΟ

Όλο αυτό το διάστημα ακούμε ότι δεν μπορεί να προχωρήσει η Κυβέρνηση γιατί δεν υπάρχει το κατάλληλο νομοθετικό πλαίσιο.

Ποια είναι όμως η καθοριστική αλλαγή που φέρνει το υπό ψήφιση νομοσχέδιο;

Σύμφωνα με το άρθρο 3 του προτεινόμενου νομοσχεδίου.

Φορείς κοινωνικής οικονομίας μπορούν να είναι: εκτός των συνεταιρισμών και των μη κερδοσκοπικών οργανώσεων της κοινωνίας πολιτών, οποιαδήποτε άλλη νομική προσωπικότητα.

Δηλαδή, αυτό σημαίνει ότι μπορεί να είναι οποιαδήποτε κρατική ΑΕ, κρατικοί οργανισμοί, δημοτικοί οργανισμοί και οποιαδήποτε ιδιωτική ΑΕ, ΟΕ, ΕΕ, ΕΠΕ κλπ.

Άρα καταργείται η διάκριση της κοινωνικής οικονομίας σε σχέση με το κράτος και την αγορά.

Κάτι δηλαδή όπως η κατάργηση της διάκρισης των εξουσιών.

ο καθένας μπορεί να αυτοχαρακτηριστει κοινωνική επιχείρηση κάνοντας κάποιου είδους φιλανθρωπία, γιατί άραγε χρειάζεται ένας νέος νόμος, αφού και με τους υφιστάμενους νόμους, μπορεί κάθε κρατική ή ιδιωτική επιχείρηση, κάθε ΑΕ, να κάνει φιλανθρωπία, κοινωνική ωφέλεια, εταιρική κοινωνική ευθύνη με συνέπεια την απαλλαγή από την φορολογία στα διαθέσιμα ποσά για αυτούς τους σκοπούς;

Ποια η πρακτική αξία του νόμου αυτού;

Η απάντηση είναι απλή. Η πρόσβαση των δημόσιων και ιδιωτικών επιχειρήσεων στα κονδύλια του ΕΣΠΑ που προορίζονται από την Ε.Ε. σε φορείς κοινωνικής οικονομίας. Η λεηλασία δηλαδή του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου με το νόμο. Μέχρι τώρα η λεηλασία αυτή, γινόταν με ελλιπή νομική κάλυψη, ενώ με τον νέο νόμο θα έχει πλήρη νομιμοφάνεια, ώστε να μπορούν οι πόροι που προορίζονται από την ΕΕ για τους κοινωνικούς συνεταιρισμούς και τις μη κερδοσκοπικές οργανώσεις κοινωνίας πολιτών, να πηγαίνουν απρόσκοπτα στα ιδιωτικά συμφέροντα και στον κρατισμό.

Είμαστε, δηλαδή, μπροστά σε μια απόπειρα κρατικοποίησης της κοινωνικής οικονομίας, πριν δούμε καν τα οικονομικά κίνητρα, που θα ενισχύσουν αυτό τον προσανατολισμό, αφήνοντας παράλληλα ανοικτή την πόρτα και στην ιδιωτικοποίηση των πόρων, που προορίζονται από την ΕΕ για την κοινωνική οικονομία.

Έχουμε, έτσι, πλήρη την στρέβλωση των όρων, πάνω στους οποίους θα μπορούσε να κτιστεί η αυθεντική οικονομία στην Ελλάδα.

Ανώνυμες εταιρείες του κράτους και της αγοράς μπορούν να εμφανισθούν ως κοινωνικές

επιχειρήσεις, διεκδικώντας μ' αυτόν το μανδύα, τους μοναδικούς πόρους, που είναι στοχευμένοι για την κοινωνική οικονομία, οι οποίοι βέβαια, προέρχονται από την ΕΕ μέσω του ΕΣΠΑ και του πακέτου Γιούνκερ.

Εάν το επιχειρηματικό υποκείμενο είναι πάλι το κράτος, δεν υπάρχει κανένα επιχείρημα που να αιτιολογεί αυτή την αντίληψη που υπάρχει στο νομοσχέδιο παρά μόνο η σπουδή να παρουσιαστεί ο κρατισμός της κυβέρνησης ως κοινωνική οικονομία.

Έτσι ο σκοπός είναι προφανής: Να ξεγελάσουμε πάλι τους κουτόφραγκους της ΕΕ προς δόξα του πελατειακού κράτους.

Φυσικά, αυτήν την πατέντα, να ξεγελάμε τους κοινοτικούς και να υφαρπάζουν πόρους που προορίζονται για τους κοινωνικούς φορείς, υπέρ κρατικού μηχανισμού, δεν τον εφεύρε ο Σύριζα – ΑΝΕΛ. Ούτε όλοι στην Κυβέρνηση σκέπτονται με τον ίδιο τρόπο αλλά είναι εμφανές πως κυριαρχεί ο κρατισμός στην όλη προσέγγιση.

Είναι άλλωστε πάγια πρακτική του πελατειακού συστήματος με ελάχιστα φωτεινά διαλλείματα.

Το 2012 ο Ευάγγελος Βενιζέλος με τον Πάρη Κουκολόπουλο, με προφανή στόχο να καλοπιάνει τους φορείς της Τ.Α. , επανέφερε τα πεντάμηνα επιδότησης πτυχιούχων απευθείας στην Τ.Α., αυτά που η κυβέρνηση Παπανδρέου, μόλις ανέλαβε το 2009 είχε καταργήσει ως απαράδεκτη "πελατειακή" πολιτική.

Παράλληλα, πάγωσε ο νόμος 4919/11 , για την κοινωνική οικονομία και ακυρώθηκε στην πράξη κάθε οικονομική στήριξη για το startupτων κοινωνικών "Εργασιακών Συνεταιρισμών".

Αυτή τη πολιτική, παρά τις λεκτικές διαφοροποιήσεις που ακολουθεί η σημερινή κυβέρνηση, παρουσιάζοντας, ένα νόμο που εκτός των άλλων καταργεί επί της ουσίας την κοινωνική συμμετοχή στο θεσμικό οικονομικό περιβάλλον, δεν μπορούμε να πειστούμε ότι έχει μέλλον.

Ούτε η τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να έχει ένα καλύτερο μέλλον, όταν αρκείται δουλοπρεπώς στα 5μηνα εργασίας, που ο κεντρικός κρατικός μηχανισμός "πουλάει" ως εκδούλευση με πόρους που προέρχονται από την ΕΕ και ουσιαστικά ανήκουν στην ίδια την Τ.Α. και τις οργανώσεις της κοινωνίας πολιτών, τους οποίους θα μπορούσε να αξιοποιήσει με δημιουργικό τρόπο ενισχύοντας επι της ουσίας την κοινωνική επιχειρηματικότητα.

Η Τ.Α., μαζί με τους κοινωνικούς φορείς, θα μπορούσε, αποκεντρωμένα και αυτόνομα από το κράτος, να διαχειριστεί πολύ πιο αποδοτικά αυτούς τους πόρους μέσω των τοπικών κοινωνικών συμπράξεων.

Απελευθερωμένη από τους δημοσιοοικονομικούς περιορισμούς της πρόσληψης δημοτικών υπαλλήλων, για να ενισχύσει τις κοινωνικές και αναπτυξιακές της δομές.

Κτιζοντας θεσμούς και όχι μοιράζοντας επιδόματα πελατειακού τύπου η Τ.Α. μπορεί να κάνει άλμα μπροστά / εφαρμόζοντας πολιτικές της κοινωνικής οικονομίας / σε ευθυγράμμιση με την Τρίτη Βιομηχανική Επανάσταση.

ΕΚΤΟΣ ΕΠΟΧΗΣ

Το πρόβλημα μετάβασης από τη β' στη Γ βιομηχανική επανάσταση.

Ποια είναι η κινητήρια δύναμη από πού μπορεί να ξεκινήσει ένας ουσιαστικός σχεδιασμός.

Υπάρχει όπως φαίνεται μια διανοητική δυσκολία στη μετάβαση από τη β' στη Γ βιομηχανική επανάσταση.

Ενώ οι νέες τεχνολογίες στην ενέργεια στο πλαίσιο της συνεργατικής οικονομίας μπορούν

να απελευθερώσουν τεράστιες παγκόσμιες κοινωνικές δυνάμεις και πόρους.

Για να αποκτήσουν οι Κοινότητες και δήμοι ενεργειακή αυτάρκεια μέσα από ενεργειακούς συνεταιρισμούς, την προώθηση της κοινωνικά υποστηριζόμενης γεωργίας και τις ανταλλαγές χωρίς μεσάζοντες με θεσμικά εργαλεία.

Είναι προφανές αναφορικά με τους παραπάνω τομείς και σε συνδυασμό με την προώθηση της τρίτης βιομηχανικής επανάστασης που μας δίνει μια σειρά πλεονεκτήματα χρειαζόμαστε ένα ποιοτικό άλμα συνείδησης για την ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας στην Ελλάδα. Να αλλάξουν οι πολιτικές προτεραιότητες.

Το κυρίαρχο σύστημα για δυο γενιές και πλέον μας έχει καθοδηγήσει

ότι η ευημερία μια κοινωνίας βρίσκεται στη ποσοτική αύξηση προϊόντων

και υπηρεσιών (μεγέθυνση του ΑΕΠ) άσχετα αν πολλές φορές πρόκειται

για ανάγκες που τεχνηέντως κατασκευάζονται και δεν εξυπηρετούν τίποτε άλλο από τον άφρονα καταναλωτισμό και όχι τον ίδιο το πολίτη.

Βλέπε: τον ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ την (φούσκα των ακινήτων) που ένα σημαντικό μέρος των κτιρίων παραμένει κενό και ιδιοκτήτες τους πληρώνουν τζάμπα ΕΝΦΙΑ.

Βλέπε στην ΕΝΕΡΓΕΙΑ την λειτουργία των συντεχνιών που λειτουργούν ως ιδιοκτήτες ενός κατά άλλα κοινωφελούς οργανισμού που αντιστέκεται στο εκσυγχρονισμό των πηγών ενέργειας και μας χρεώνει υψηλό οικονομικό και περιβαλλοντικό κόστος.

Βλέπε: την ανάπτυξη μιας τεράστιας ΠΑΡΑΠΑΙΔΕΙΑΣ στη χώρα μας που εξυπηρετεί ως

παρακλάδι μια βιομηχανία κούφινων πτυχιών εκ των οποίων ένα 20% έως 30% ποτέ δεν θα αξιοποιηθεί σε ανάγκες που υπάρχουν στην οικονομία.

Έχουμε έτσι την αφαιμάξη των νοικοκυριών από μια φθοροποιό δραστηριότητα που αφαιρεί ζωτική ενέργεια από την κοινωνία την ίδια στιγμή που υπάρχουν κλάδοι παραγωγής που μπορούν να απορροφήσουν ασκούμενους στην αγορά εργασίας.

Αυτά όλα πρέπει να αλλάξουν για μια οικονομία που εξυπηρετεί πρώτα τον πολίτη

και σε τελικά συμβάλλει η κοινωνική οικονομία και η προώθηση της 3^{ης} βιομηχανικής επανάστασης στην οποία ταιριάζει το συνεργατικό μοντέλο.

Δεν υπάρχει άλλος δρόμος από την οριζόντια συνεργασία των κοινωνικών επιχειρήσεων συλλογικών ενώσεων και τοπικής Αυτοδιοίκησης για τη συγκρότηση κοινωνικού κεφαλαίου.

Αυτός ο δρόμος ακολουθείται σε όλο τον κόσμο και στην Ευρώπη και έχουμε σύμμαχο μια σειρά από ευρωπαϊκές οδηγίες για την επικουρικότητα και την εγγύτητα των αποφάσεων.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ

Δημιουργία Κέντρων Αναφοράς και Στήριξης της Κοινωνικής Οικονομίας και Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας, σε κάθε ΠΕ της Περιφέρειας (με εξαίρεση τους μεγάλους μητροπολιτικούς δήμους που μπορεί να έχουν αυτόνομα κέντρα).

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΙ ΘΕΣΜΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΩΣ ΘΕΣΜΟΙ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΦΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

